

E-ISSN: 2147-1185

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

JOURNAL OF THE HUMAN AND
SOCIAL SCIENCE RESEARCHES

itobiad

YIL- YEAR: 2022

Cilt-Volume : 11

Sayı- Issue : 4

Ekim – Kasım – Aralık

October - November- December

İSTANBUL / TÜRKİYE

Since 2012 -11 th Years

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi

Journal of the Human and Social Science Researches

itobiad

Cilt/Volume:11 Sayı/ Issue: 4

Ekim–Kasım–Aralık / October–November–December 2022

e-ISSN: 2147-1185

<https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Yayıncı / Publisher

Mustafa Süleyman ÖZCAN- publisher@itobiad.com

itobiadmuhasebe@gmail.com

 0000-0003-1091-6314

Eyüp-İstanbul

www.itobiad.com

Yazı İşleri Müdürü/Managing Editor

Assoc. Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU itobiad@itobiad.com

mustafayigitoglu@ibu.edu.tr

 0000-0001-6308-1475

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology,
Bolu-TURKIYE

Baş Editör/ Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU -

itobiad@itobiad.com , mustafayigitoglu@ibu.edu.tr

 0000-0001-6308-1475

Address: Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of
Theology, Bolu-TURKIYE

Address: Bolu Abant İzzet Baysal University, Prof. Dr. Fuat
Sezgin Library, Scientific Publications and Journals
Coordinatorship / **Coordinator**

3rd Floor, Room 220

Golkoy, 4030, Bolu / TURKIYE

Editör Yardımcısı/Editorial Assistant

Prof. Dr. Serkan DİLEK- serkand1975@yandex.com,

 0000-0002-0393-4509

Kastamonu University, Economics and Administrative
Sciences Faculty, Bolu-TURKIYE

Editör Yardımcısı/Editorial Assistant

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM - erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology, Konya- TURKIYE

Veri Girişi/Data Entry

Mehmet ÖZGÜN- mehmet_1296_@hotmail.com

Yazım Desteği Akademik Yayın ve Danışmanlık-TURKIYE

E-Yayın/Electronic Publication

30.06.2022

<https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Yönetim Yer /Executive Office

Yeşil Pınar Mah. Ruzgarlı Sokak. No:8/10 Eyup
Sultan -İSTANBUL

publisher@itobiad.com ; itobiad@itobiad.com

www.itobiad.com

Dizinlenme Bilgileri / Abstracting And Indexing Services

[itobiad] Tubitak-Ulakbim **TR Dizin**, Index Islamicus, **EBSCO**, Modern Language Association (MLA), **IPSA**, Index Copernicus, **Education Full Text (H. W. Wilson) Database Coverage List**, CNKI: China National Knowledge Infrastructure, **Erih Plus**, The Belt and Road Initiative Reference Source (Ebsco) **For detailed information, please click here:** <https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Digital Platforms

ULRICH'S (Proquest), JGate, Academic Journal Database, Asos, SJournals, Academic Journals Database, Türk Eğitim İndeksi (TEİ), EuroPub, İlahiyat Atf Dizi (Davet), Sobiad **For detailed information, please click here:** <https://dergipark.org.tr/en/pub/itobiad>

Alan Editörleri/Section Editors

**İktisadi İdari Bilimler Editörleri / Economic
Administrative Sciences Editors**

Prof. Dr. Serkan DİLEK- serkand1975@yandex.com,

 0000-0002-0393-4509

Kastamonu University, Economics and Administrative Sciences
Faculty, Bolu-TURKIYE

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saimkayabidi@karabuk.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Karabuk University Faculty of Business Administration,
Karabuk- TURKIYE

Dr. Samet YÜCE- syuce@kastamonu.edu.tr

 0000-0002-9975-4739

Kastamonu University School of Foreign Languages,
Kastamonu-TURKIYE

Prof. Dr. Norma Md SAAD -norma@iium.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of
Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / Malasia

Assoc. Prof. Dr. Dzuljastri Abdul RAZAK-

dzuljastri@iium.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of
Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / Malasia

Dr. Khoirul UMAM- khoirulumam@unida.gontor.ac.id

University Darussalam Gontor (unida),

 0000-0002-5530-8884

Indonesia

Assoc. Prof. Dr. Siti Zubaidah ISMAIL- szubaida@um.edu.my

University of Malaya

 0000-0003-3381-4943

Malaysia

Eğitim Editörleri / Educaciton Editors

Asist Prof. Dr. Cennet GÖLOĞLU DEMİR –

gologlu.cennet@gmail.com, Balıkesir- TURKIYE

 0000-0002-8770-6107

Bandırma Onyedi Eylül University

Dr. Macario G. GAYETA-doc.aiyo@gmail.com

 0000-0001-8183-5234

University of the East, University of the East Caloocan
Campus, PHILIPPINES

**Felsefe ve Dini Araştırmalar Editörleri / Philosophy
and Religious Studies Editors**

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk HABERGETİREN-

ofhabergetiren@hotmail.com

 0000-0001-9304-6726

Karabuk University, Faculty of Islamic Sciences, Karabuk-
TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology, Konya- TURKIYE

Asist Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpasa University, Faculty of Theology, Tokat-
TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN –

sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Asist Prof. Dr. Mehmet HABERLİ –

mehmethaberli@gmail.com

 0000-0001-9942-6527

Bilecik Şeyh Edebalı University, Faculty of Islamic Science,
Bilecik- TURKIYE

Nelofar ARA- nelofarara2017@gmail.com

 0000-0003-1366-1505

Lovely Professional University, Pencap-INDIA

Asist Prof. Dr. Ahmad ALI- ahmadali.pak@yandex.com

 0000-0001-6739-9384

Abdul Wali Khan University-Pakistan

**Tarih Kültür Sanat Editörleri / History, Culture
and Arts Editors**

Prof.Dr. Gülçin YAHYA KAÇAR-gulcin.yahya@hbv.edu.tr>

 0000-0001-6056-2564

Ankara Hacı Bayram Veli University State Conservatory of
Turkish Music Instrument Education Department

Ankara-TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Aşkın ÇELİK- a_celik36@hotmail.com

 0000-0003-4056-0371

Manisa Celal Bayar University, Faculty of Education, Manisa-
TURKIYE

Asist Prof. Dr. Can DOĞAN- can.dogan@ibu.edu.tr,

 0000-0001-9165-4381

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Fine Arts, Bolu-
TURKIYE

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saimkayabidi@karabuk.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Karabuk University Faculty of Business Administration,
Karabuk- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Fatma DEMİRAY AKBULUT-

demiray_f@ibu.edu.tr

 0000-0003-0689-8483

Bolu Abant İzzet Baysal University, School of Foreign
Languages, Bolu- TURKIYE

Dr. Samet YÜCE- syuce@kastamonu.edu.tr

 0000-0002-9975-4739

Kastamonu University School of Foreign Languages,
Kastamonu-TURKIYE

Fransızca Dil Editörü / French Language Editor

Insructor Zeynep BÜYÜKSARAÇ-

zeynepbuyuksarac@ibu.edu.tr

 0000-0001-7683-0965

Bolu Abant İzzet Baysal University, School of Foreign
Languages, Bolu- TURKIYE

Rusça Dil Editörü / Russian Language Editor

Asst. Prof. Dr. Gulzira ZHAXYGULOVA-

gulzirazhaxygulova@ibu.edu.tr

 0000-0002-3797-6803

BOLU ABANT IZZET BAYSAL UNIVERSIT- Bolu-TURKIYE

Almanca Dil Editörü / German Language Editor

Dr. Muhammet Ali CAN muhammetalic@gmail.com

 0000-0001-8781-0812

Karabuk University, Faculty of Islamic Sciences, Karabuk-
TURKIYE

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Jose Ramos Pires MANSO-pmanso@ubi.pt

Universidade De Beira,-PORTUGAL

Prof. Dr. Serkan DİLEK- serkand1975@yandex.com,

 0000-0002-0393-4509

Kastamonu University, Economics and Administrative Sciences
Faculty, Bolu-TURKIYE

Prof. Dr. Jose Luis MIRALLO – miralles@unex.es

University of Zaragoza-SPAIN

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saimkayabidi@karabuk.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Karabuk University Faculty of Business Administration,
Karabuk- TURKIYE

Prof. Dr. Georgi MARINOV –georgi.marinov@gmail.com

University of Economics Varna-BULGARIA

Dr. Maciej MILCZANOWSKI – macm@poczta.onet.pl

 0000-0002-2322-2074

Rzeszow University-POLAND

Dr. Muhammad Uhaib AS'AD-uhaibm@yahoo.com

 0000-0003-3645-2706

Islamic University of Kalimantan-INDONESIA

Assoc. Prof. Dr. Tetiana KUSHNAREVA –

kushnareva_t@mail.ru

Vernadsky Federal University-RUSSIA

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN –

sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk HABERGETİREN-

ofhabergetiren@hotmail.com

 0000-0001-9304-6726

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Prof. Dr. Esmail ABOUNOORİ-

esmail.abounoori@semnan.ac.ir

 0000-0003-4168-7163

Semran University-IRAN

Asist Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpasa University, Faculty of Theology, Tokat-
TURKEY

Asist Prof. Dr. Mehmet HABERLİ –

mehmethaberli@gmail.com

 0000-0001-9942-6527

Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Islamic Science

Bilecik- TURKIYE

Dr. Maksym DOICHYK- maksvdoc@ukr.net

 0000-0001-5081-1336

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, UKRAINE

Asist Prof. Dr. Ahmad ALI- ahmadali.pak@yandex.com

 0000-0001-6739-9384

Abdul Wali Khan University-Pakistan

Asist Prof. Dr. Can DOĞAN- can.dogan@ibu.edu.tr,

 0000-0001-9165-4381

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Fine Arts,

Bolu-TURKIYE

Dr. Macario G. GAYETA-doc.aiyo@gmail.com

 0000-0001-8183-5234

University of the East Caloocan, PHILIPPINES

Dr. Nagmi AİMER-najmimuftah@gmail.com

 0000-0003-1739-2509

Higher Institute of Marine Sciences Techniques,
SabrathaLIBYA

Prof. Dr. Ihor HURAK-ihorhurak@gmail.com

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-
Frankivsk- UKRAINE

 0000-0003-1739-2509

Dr. Amina OMRANE-amina.omrane@yahoo.fr

UNİVERSİTY OF SFAX

 :0000-0001-9057-5307

Tunus

Asist Prof. Dr. Cennet GÖLOĞLU DEMİR –

gologlu.cennet@gmail.com, Balıkesir- TURKIYE

 0000-0002-8770-6107

Bandırma Onyedı Eylül University

Assoc. Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology Konya-TURKEY

Prof. Dr. Norma Md SAAD -norma@iium.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of
Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / Malasia

İndeks Editörü & Index Editor

Havva ÖZGÜN- info@yazimdestegi.com

 0000-0002-2905-5326

Yazım Desteği Akademik Yayın ve Danışmanlık-TURKIYE

<https://yazimdestegi.com/>

Hakem Kurulu / Referee Board

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi [itobiad], en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır. / **Bu konuda genel bilgi için** www.itobiad.com **Journal of the Human and Social Science Researches [itobiad]** uses double-blind review fulfilled by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential. **For detailed information, please click here:** www.itobiad.com

Telif Hakları/Copyrights

Dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakları yazarlara aittir ve çalışmaları Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) kapsamında lisanslanmıştır.

Authors own the copyright to their work published in the journal and their work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

İçindekiler/Contents

1937/1946 | Jenerik/Generic

Araştırma Makaleleri/ Research Articles

- 1947/1965 | Hacer YILDIRIM-KURTULUŞ & Emin KURTULUŞ & Yazgülü Ayşe ÖZYURT-UYSAL
The Relationship Between Self-Compassion And Psychological Resilience in Children: Series Multiple Mediation Analysis
Çocuklarda Öz-Şefkat ve Psikolojik Sağlamlık Arasındaki İlişki: Seri Aracılık Analizi
- 1966/1982 | Mehmet Ali BAZ & Kadir KAPLAN & Hülya AĞIN HAYKIR
Ortaokul Öğrencilerinin Reklam Okuryazarlığı Konusundaki Tutumları
Attitudes of Secondary School Students on Advertising Literacy
- 1983/2010 | Zeynep DOĞAN & Umut EVLİMOĞLU
Bireysel Yatırımcıların Yatırım Kararlarında Davranışsal Finansın Rolü: Aydın İli Örneği
The Role of Behavioral Finance in Investment Decisions of Individual Investors: The Case Of Aydın
- 2011/2028 | Aysen ARDA & Yahya FİDAN
The Mediating Role of Perceived Organizational Punishment in the Relationship Between Ethical Values and Cyberloafing
Etik Değerler ile Sanal Kaytarma İlişkisinde Algılanan Örgütsel Cezanın Aracı Rolü
- 2029/2050 | Umut PARLITI & Ahmet KOCAİSPİR
Main Factors Affecting the Settlement of Eastern Anatolia from the Beginning to the End of the Bronze Age
Başlangıcından Tunç Çağları Sonuna Kadar Doğu Anadolu'nun İskanında Rol Oynayan Başlıca Faktörler
- 2051/2069 | İsmail KARAKULLE & Eray AYDIN & Hakkı POLAT
Mediating Role of Organizational Trust in the Effect of Organizational Support Perceived By Employee on Organizational Identification: A Research in the Manufacturing Sector
Çalışanlar Tarafından Algılanan Örgütsel Desteğin Örgütsel Özdeşleşme Üzerindeki Etkisinde Örgütsel Güvenin Aracılık Rolü: Üretim Sektöründe Bir Araştırma

- 2070/2092 | Şule FIRAT DURDUKOCA
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Etkinliklerinin Düzeni Açısından Örtük Program Uygulamalarını Kullanma Düzeyleri
The Levels of Preschool Teachers' Use of Hidden Curriculum Applications in Terms of Organizing Educational Activities
- 2093/2121 | Ergin SARI & Veysel BATTAL & Ömer ALANKA
Osmanlı'dan Erken Cumhuriyet Dönemine Van Yerel Basınının Temelleri: 1858-1939
Foundations of the Van Local Press From the Ottoman to the Early Republic Period: 1858-1939
- 2122/2137 | Sevda AKTULGA GÜRBÜZ
Küllî Aşkın Merkezinde Mecâzî A-şkın Simge Olması: Mevlânâ Örneği
The Symbol of Metaphorical Love at the Center of Universal Love: The Example by Mevlana
- 2138/2161 | Aysu TOKER & Ahmet TEKİN
Türk Vergi Hukukunda Uzlaşma Müessesesi ve OECD Üyesi Seçilmiş Ülke Örnekleri ile Karşılaştırılması
Conciliation Institute in Turkish Tax Law and Its Comparison With the Selected OECD Member Countries
- 2162/2186 | Ramazan Vedat SÖNMEZ
İs Job Embeddednes Affected by Human Resources Management Practices and Personnel Empowerment; A Research In Turkey and Iraq
İşe Gömülmüşlük; İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamaları ve Personel Güçlendirmeden Etkilenir mi; Türkiye ve Irak' ta Bir Araştırma
- 2187/2204 | Barış AYHAN & Selim İNANÇLI
Türkiye'de Enerji Tüketimi, İktisadi Büyüme ve Cari Açık Arasındaki İlişki
Energy Consumption, Economic Growth and Current Deficit in Turkey
- 2205/2221 | Esra TÖRE & İrfan KIRLIOĞLU
Okul Müdürlerinin Teknolojik Liderlik Düzeylerinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi
Examining School Managers' Technological Leadership Levels According to Teachers' Views

- 2222/2241 | Murat BAY & Muhammet PAYLI
- Kontrol Teorisi ile Müşteri Tatmini Arasındaki İlişkinin Yapısal Eşitlik Modeli (Yem) ile Analizi: Karaman’da Hizmet İşletmesinde Bir Uygulama**
- Analysis of the Relationship Between Control Theory and Customer Satisfaction With Structural Equation Model: An Application in a Service Business in
- 2242/2266 | Öznur KALKAN AÇIKGÖZ & Ahmet YEMENİCİ
- Türkiye’de Bulunan Geçici Koruma Statüsündeki Suriyelilerin Türkiye’deki Din Eğitimi Deneyimlerinin Değerlendirilmesi**
- An Analysis of Religious Education Experience of Syrians under Temporary Protection in Turkey
- 2267/2288 | Emre OZAN
- Doğu Akdeniz’in Değişen Jeopolitiği ve Türk Dış Politikası**
- The Changing Geopolitics of the Eastern Mediterranean and Turkish Foreign Policy
- 2289/2310 | Bora DEMİR & Bahattin HAMARAT
- Development of a New Language Learning Motivation Scale for Medical Students**
- Tıp Fakültesi Öğrencilerinin İngilizce Öğrenme Motivasyonları Ölçeğinin Geliştirilmesi
- 2311/2332 | Yıldırım DEMİR
- Ürün ve Hizmet ile Ham Tarım Ürünleri İhracatının Ekonomik Büyümeye Etkisinin Doğrusal ve Kantil Regresyonla İncelenmesi**
- Investigation of the Effects of Exports of Products and Services and Raw Agricultural Products on Economic Growth by Linear and Quantile Regression
- 2333/2356 | Metin ÇAKIROĞLU
- Factors Influencing the Entrance of Turkish Multinational Enterprises to Foreign Markets**
- Türk Çokuluslu İşletmelerinin Dış Pazarlara Girişlerini Etkileyen Faktörler

- 2357/2372 | Davut ŞAHİN & Esra ERTEKİN
Bakara ve Âl-i İmrân Sûrelerinde Mücâhid b. Cebr'in İbn Abbas'a Dayandırdığı Rivayetler -Taberî Tefsiri Özelinde-
Narrations Quoted By Mujahid ibn Jabr From Ibn Abbas In Suras Baqara And Al-i Imran - In the Specialty of Tabari Tafsir-
- 2373/2411 | Öznur NALÇINKAYA
Türkiye'de Kitle İletişim Etki Araştırmaları Üzerine Yayımlanan Makaleler Bibliyografyası (2007-2017)
Bibliography of Articles Published on Mass Media Impact Studies in Turkey - (2007-2017)
- 2412/2433 | Mehmet CENGİZ
Diriliş Şairi Sezai Karakoç'un İdeasında İslâm Devleti
Islamic Ideal of State in the Poet of Revival Sezai Karakoc's Idea
- 2434/2457 | Meral HALİSDEMİR & Hanifi PARLAR & Münevver ÇETİN
Geleceğin Okulu: Okul Müdürlerinin Görüşlerine Göre Fenomenolojik Bir Çalışma
The School of the Future: A Phenomenological Study According to the Views of School Principals
- 2458/2472 | Yavuz ELİTOK & Uyum ELİTOK & Erkin Nevzat GÜDELÇİ
Banka Bilgi Sisteminin, Yönetim Kararları Üzerine Etkisi: Batman İli Örneği
The Effect of Bank Information System on Management Decisions: The Case of Batman Province
- 2473/2487 | Yaşar TÜRK BEN
Fuzûlî'de Ölüm ve Sonrası
Death and Beyond in Fuzûlî
- 2488/2506 | Cennet GÖLOĞLU DEMİR
Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi
Lifelong Learning Tendencies of Pre-service Teachers

2507/2515 | Yasin ÇETİNKAYA

Kur'an Tilavetinde Usul ve Esaslar

Procedures and Principles in the Quran